

Sisällys

Kohti voimavaroista lähtevää ikäkulttuuria	9
---	----------

OSA I

Ikä ideana ja tutkimuskohteena	15
---	-----------

Raija Julkunen

Monimerkityksinen ikä	15
-----------------------------	----

Vanhenemisen kahtalaisuus	18
---------------------------------	----

Mönenlaiset gerontologiat	22
---------------------------------	----

Aktiivinen ja vastuullinen ikääntyminen.....	26
--	----

OSA II

Ikäideat ikäkäytäntöjen työkaluiksi	33
--	-----------

Sinikka Hakonen

Sosiokulttuurisuus	33
--------------------------	----

Mikä ikä?	35
-----------------	----

Monitieteinen käytäntö	46
------------------------------	----

OSA III

Ihmisen mittainen työ	55
Raija Julkunen	
1900-luvun suuri keksintö: työnteon lopettaminen iän perusteella	55
Täyskäännös: uusi ikäsopimus	58
Suomi ikäpolitiikan esikuvana	60
Kansallisella ikäohjelmalla kohti kulttuurimuutosta	63
Eläkepommin purkamisesta suureen eläkeuudistukseen	65
Voiko työssä jaksaa ja viihtyä?	70
Harmaat pantterit työssä ja työn reunoilla	77

OSA IV

Seniorien toimeentulo ja palvelut	85
Eläkepolitiikka ja eläkkeiden antama toimeentulo	86
Raija Julkunen	
Palvelurakenteet remontoitu	93
Sinikka Hakonen	
Palveluprofiili muuttunut	96
Sinikka Hakonen	
Millainen tulevaisuus edessä?	103
Sinikka Hakonen	

OSA V

Ennakoiva ja voimaannuttava elämäkäytäntö	111
Ehkäisevä näkökulma	111
Sinikka Hakonen	
Ehkäisevää politiikkaa ja työtä käytännössä	112
Sinikka Hakonen	
Uusi mahdollisuus	113
Sinikka Hakonen	
Voimaantumisen	117
Asta Suomi	
Ikääntyvien voimavarat	121
Sinikka Hakonen	
Kolmas ikä voimaantumisen aikana	153
Sinikka Hakonen	
Kokemustieto ja hiljainen tieto ikäihmisten ja yhteisöjen voimavarana	160
Marja Saarenheimo	

OSA VI

Uusia ikäkäytäntöjä	171
Senioriohjelmat osana yritysten ikäjohtamista	171
Asta Suomi	
Jyväskylä ennakoivan ja ehkäisevän työn esimerkkinä	185
Asta Suomi	

Palveluohjaus – täsmäpalvelua ikäihmisille	196
Kaija Hänninen	
Osallisuutta ja ihmisen kunnioitusta – ikääntyneiden palvelukokemuksia	219
Riitta Haverinen	
Senioriteetin tulevaisuuden kuvia	243
Asta Suomi & Sinikka Hakonen	
Lähteet	245